

Oog voor de natuur

Onze inzet voor biodiversiteit, ecosystemen en landschappen

Oog voor de natuur

Otto Jager
Voorzitter CSR Board

De energietransitie zorgt voor ingrijpende veranderingen in het landschap. Er verrijzen meer windturbines op land en op zee, en een toenemend aantal woningen en kantoren beschikt over zonnepanelen. Op kleine schaal zien we dat eigenaren van woningen met zonnepanelen niet alleen energie consumeren, maar deze ook produceren. Deze inpassing van hernieuwbare energiebronnen en het in stand houden van een stabiele en betrouwbare elektriciteitsvoorziening stellen ons voor aanzienlijke uitdagingen en netinvesteringen.

Al die nieuwe investeringen zijn gebaat bij een sterkere gerichtheid op ons landschap en de natuur. Het is dan ook goed dat we onze visie op landschappelijke inpassing van nieuwe

infrastructuur nu hebben vastgelegd en een natuurvisie hebben opgesteld.

We vervangen oude verbindingen, leggen nieuwe aan en bouwen nieuwe hoogspanningsstations. Bij dat proces zijn allerlei belanghebbenden betrokken. Van burgers, agrariërs en lokale overheden tot natuurorganisaties. Een proactieve dialoog over onze inzet voor de natuur verbetert onze reputatie onder externe belanghebbenden als verantwoordelijke onderneming. Dat kan zorgen voor een groter draagvlak, minder weerstand en minder bezwaren bij vergunningsprocedures. Bovendien waarderen externe belanghebbenden als onze aandeelhouder of investeerders deze benadering. Organisaties die hun MVO-beleid niet goed op orde

hebben, zullen in de toekomst meer moeite krijgen om kapitaal aan te trekken.

MVO zal naar verwachting verder uitgroeien tot misschien wel een net zo belangrijke graadmeter voor investeerders als kwaliteit, voorspelbaarheid en de financiële prestatie. Als bedrijf met een belangrijke maatschappelijke rol, mogen onze stakeholders inclusief financiers van ons verwachten dat we 100% verantwoord ons werk doen en daar verantwoording over afleggen. Hoe we landschappelijke inpassing en aandacht voor de natuur nog beter kunnen integreren in ons werk lees je hier. Hopelijk inspireert het jou om met slimme, mooie en goede ideeën te komen die hieraan bijdragen. Alleen zo kunnen we op MVO-gebied tot de best presterende West-Europese netbeheerders blijven behoren.

Duurzaam werken

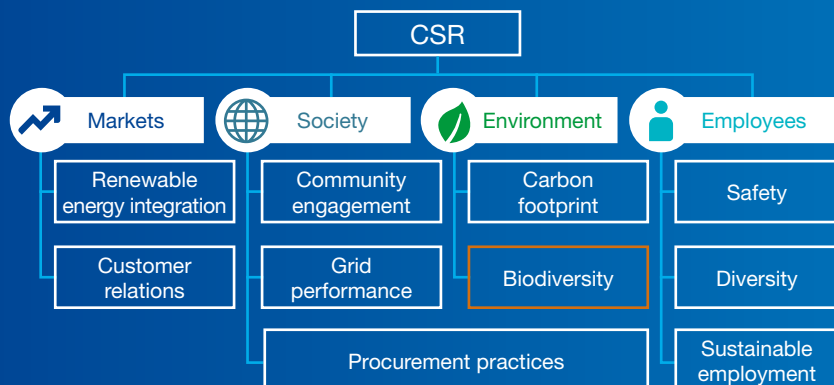
TenneT's bedrijfsactiviteiten hebben zonder twijfel in meer of mindere mate effect op de natuur en het landschap. Onze bedrijfsmiddelen zijn verspreid over Nederland en Duitsland te vinden, ook in natuurgebieden, waarmee ze dus mogelijk ook een effect hebben op biodiversiteit, ecosystemen en het landschap. Tegelijkertijd is TenneT afhankelijk van de natuur, die zorgt voor visuele afscherming, geluiddemping en veilige gebieden rondom onze stations.

De natuur is van levensbelang voor iedereen: ons welzijn hangt af van toegang tot groene ruimte, flora en fauna, gezonde ecosystemen en de

hulpbronnen waarin deze voorzien, van schoon water en een leefbaar klimaat tot voedsel en brandstof. De samenleving krijgt steeds meer oog voor de effecten van menselijke activiteiten op de natuur. TenneT onderkent dat we met onze bedrijfsmiddelen een unieke kans hebben om een positieve bijdrage te leveren aan de natuur.

In de praktijk betekent dit dat we nabij bestaande hoogspanningsverbindingen op zee en aan land en tijdens (de plannings- en procedurele fase van) bouwprojecten onze verantwoordelijkheid nemen om milieueffecten te vermijden en minimaliseren en de lokale natuur te

beschermen en verbeteren. De toepasselijke wet- en regelgeving zorgt er nu ook al voor dat TenneT de natuur moet ontzien, en dat doen we dan ook vanzelfsprekend. Daarnaast kunnen alternatieve oplossingen ontwikkeld in nauwe samenwerking met belanghebbenden zoals lokale gemeenschappen, overheden en NGO's, voordelen bieden voor de samenleving, de biodiversiteit, ecosystemen en het landschap. TenneT stimuleert zijn medewerkers om zowel bij nieuwbouw- als beheerprojecten ideeën aan te dragen die onze inzet voor de natuur versterken.

Onze MVO-aanpak

'Milieu' is een van de vier zogeheten maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO) pijlers van TenneT, samengevat in onze CSR-approach. Als netbeheerder nemen we onze verantwoordelijkheid om de netstabiliteit in stand te houden en de hoogspanningsinfrastructuur te versterken, waardoor we het grootschalig gebruik van hernieuwbare energiebronnen mogelijk maken. We dragen niet alleen bij aan een verlaging van de algehele CO₂-voetafdruk van Nederland en Duitsland door de energietransitie mogelijk te maken, maar we nemen ook maatregelen ter beperking of compensatie van de effecten van onze eigen activiteiten. Wij willen een duurzame toekomst creëren voor al onze interne en externe belanghebbenden. Dat wordt weerspiegeld in onze ambitie: TenneT streeft ernaar om op MVO-gebied tot de best presterende West-Europese netbeheerders te behoren.

Integratie

landschap en natuur

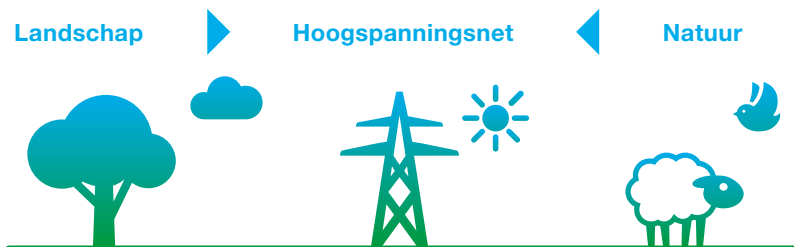
Landschap

TenneT besteedt veel aandacht aan een goede landschappelijke inpassing van het hoogspanningsnet. Het bouwen, wijzigen en beheren van dit net is maatwerk. Altijd zal op locatie - dus situationeel - het landschap moeten worden 'gelezen en begrepen' om, na afweging van alle lokale en regionale aspecten, de beste inpassing te realiseren. Onze aanpak in de praktijk is vastgelegd in een visie met praktische richtlijnen en in een uitvoerige handreiking voor landschappelijke inpassing. Een document dat waardevolle praktische en richtinggevende informatie bevat die gebruikt dient te worden bij de plan- en besluitvorming rondom netinvesteringen.

De aanpak is in feite toepasbaar in alle projecten met een ruimtelijke impact en de richtlijnen kunnen worden toegepast voor zowel onze offshore als onshore projecten, zowel nieuwbouw als projecten in beheer- en onderhoud.

Klik hier voor het document
**Landschap en
 hoogspanningsnet**

Natuur

Het document 'Natuur en hoogspanningsnet' is een visiedocument met praktische richtlijnen en vragenlijsten. Een handreiking voor medewerkers, aannemers en onderaannemers van TenneT die in het dagelijks werk met natuuraspecten te maken hebben. Dit document beschrijft de impact van onze activiteiten op de natuur en hoe we daarmee omgaan. Ook welke mogelijkheden er zijn om natuur te bevorderen. Daarmee is de handreiking een 'gereedschapskist' waaruit kan worden geput. Tegelijk is het een compact handboek met alle kerndocumenten, gedragscodes, begrippen en handige links. Ook de relevante wet- en regelgeving en de vertaling daarvan in ons eigen beleid en in de bedrijfsvoering wordt geschetst.

Dit integraal praktisch overzicht is nodig omdat de ruime kennis over natuuraspecten nu over de hele organisatie is verspreid. De handreiking zet alle informatie overzichtelijk bij elkaar zodat we binnen TenneT van elkaars kennis en ervaring kunnen profiteren. Zo zijn wij ook beter in staat om de aanwezige kansen te benutten om natuurwaarde te creëren in samenwerking met stakeholders. Eigen en externe ruimtelijke plannen slim op elkaar afstemmen kan voor efficiënte oplossingen zorgen - het zogenoemde werk-met-werk maken. Deze handreiking helpt om in ons werk consistent en doelgericht aandacht aan natuuraspecten te besteden.

Klik hier voor het document
**Natuur en
hoogspanningsnet**

Praktijkvoorbeelden

Bij onze activiteiten moeten we rekening houden met de belangen van natuur & landschap en de maatschappij. Daarom besteden we veel aandacht aan de vraag: wat zijn de effecten van ons werk op de natuur, het landschap, gemeenschappen en de maatschappij als geheel? Dat zie je direct terug in onze **'groene netkaart'**.

Deze kaart biedt een overzicht van kleinschalige en meer grootschalige initiatieven die allemaal door TenneT-medewerkers zijn opgezet, vaak na signalen van of in samenwerking met omwonenden, NGO's en/of bevoegde gezagen. Niet omdat het moet op grond van wet- of regelgeving, maar omdat TenneT daadwerkelijk betrokken is bij mens en natuur in de omgeving waarin we werken.

Meer informatie TenneTs CSR-policy en MVO-prestaties op de groene kaart vind je **hier**

TenneT B.V.

Mariëndaal Centre of Excellence
Utrechtseweg 310
6812 AR Arnhem, Nederland

+31 (0)26 373 11 11

communicatie@tennet.eu